

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่
ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

Guidelines Development Academic Administration
To New Normal Under The Secondary Educational
Service Area Office Kamphaengphet

ฐาริชา สาริทยาณ¹

Daricha Saritayan

ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล²

Poompipat Rukponmongkol

Received : June 30, 2023

Revised : August 22, 2023

Accepted : November 27, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหา การเปรียบเทียบสภาพ และ
ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู
จำนวน 317 คน ได้มาโดยการเปิดตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเคอร์รี่ชีและมอร์แกน และการสุ่ม
ตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่
แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การแจกแจงความถี่ ร้อยละ จัดลำดับ และการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ โดยภาพรวมมีสภาพการ
บริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก และปัญหาที่พบมากที่สุด คือ นักเรียนไม่มีความพร้อมในสื่อ
อิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ในการเรียนรู้

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
Master of Education, Program In Educational Administration, Faculty of Education
at Kamphaeng Phet Rajabhat University

²รองศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
Associate Professor, Program In Educational Administration, Kamphaeng Phet Rajabhat University

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในความปกติใหม่ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในความปกติใหม่ พบว่า โรงเรียนควรมีการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ ควรปรับหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น โดยให้เป็นรูปแบบของการเรียนในสังคมยุคดิจิทัล

คำสำคัญ: แนวทางพัฒนา, การบริหารงานวิชาการ, ความปกติใหม่

ABSTRACT

The research aimed to study status and problems, compare the status and to seek guidelines for academic affairs administration development in the new normal of secondary schools under Kamphaeng Phet Secondary Educational Service Area Office. The sample consisted of 317 school administrators and teachers, selected by using Krejcie and Morgan's table and multi stage random sampling. Key informants were 17 experts. The research instruments included a questionnaire and interview. A statistical for data analysis to find mean, standard deviation, frequency distribution, percentage, ranking and one-way ANOVA

The research results indicated the following:

1. The status of academic affairs administration in the new normal was at a high level. The most common problem of academic affairs administration in the new normal was students were not ready for electronic instructional media in their learning.

2. Comparison results of the status of academic affairs administration in the new normal classified by school sizes showed there were no statistically.

3. Guidelines for academic affairs administration development in the new normal were students should provide learning strands and modify learning activities to support learning in the new normal and schools should modify their curriculum to be more flexible in the form of learning in the digital era.

Keywords : Guidelines, Academic Affairs Administration Development, The New Normal

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการบริหารในยุคปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำแพงเพชรจะมีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ให้สถานศึกษา จะต้องปรับตัวอย่างมาก ผู้บริหารจะต้องรู้เข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 39)

ความปรกติใหม่ เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องจากมีบางสิ่งมากระทบจนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคยรูปแบบวิถีชีวิตใหม่นี้ ประกอบด้วยวิถีคิด วิถีเรียนรู้ วิถีสื่อสาร วิถีปฏิบัติ และการจัดการการใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้น หลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรุนแรงอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะรักษาวินัยดั้งเดิม โดยมีการปรับพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อควบคู่ไปกับการพยายามรักษาและฟื้นฟูศักยภาพทางเศรษฐกิจและธุรกิจนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เทคโนโลยีใหม่ๆ มีการปรับแนวคิด วิสัยทัศน์ วิธีการจัดการ ตลอดจนพฤติกรรมที่เคยทำมาเป็นกิจวัตร ความคุ้นเคยอันเป็นปรกติมาแต่เดิมในหลายมิติ ทั้งในด้านอาหาร การแต่งกาย การรักษาสุขอนามัย การศึกษาเล่าเรียน การสื่อสารการทำธุรกิจ ฯลฯ ซึ่งสิ่งใหม่เหล่านี้ได้กลายเป็นความปรกติใหม่ จนในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปก็ทำให้เกิดความคุ้นชินก็จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติของคนในสังคม (สุภาภรณ์ พรหมบุตร, 2563; อ้างถึงใน สุวิมล มธูสร, 2563, หน้า 34-35)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่ใช้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในช่วงหลังเปิดภาคเรียน คือ การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน (On-site) โดยผสมกับรูปแบบอื่นๆ คือ การจัดการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ (On-air) การจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online) การจัดการเรียนรู้โดยการเยี่ยมบ้าน (On-hand) และการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (On-demand) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, หน้า 2)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ในเร็ววันนี้ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาดกต่ำในการจัดการทดสอบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-Net) จากเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินคุณภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 พบว่า ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ยิ่งส่งผลกระทบกับระบบการจัดการศึกษา ทำให้การศึกษาหยุดชะงักไปในช่วงแรกของการแพร่เชื้อ เนื่องจากมีการสั่งปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ ทำให้นักเรียนได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก นักเรียนบางคนไม่สามารถเข้าถึงการเรียนออนไลน์ได้อย่างเท่าเทียม เนื่องจากขาดแคลนอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งจะให้เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาได้อย่างแท้จริง เป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ด้วยการศึกษาโดยการนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ของกระทรวงศึกษาธิการ 5 รูปแบบ คือ 1) On-site 2) On-air 3) Online 4) On hand และ 5) On-demand มาบูรณาการกับกรอบงานทั้งหมด 7 งานตามกฎหมายกระทรวง ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 3) การวัดผล ประเมินผล 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 7) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้รับจากการศึกษา มาเป็นแนวทางในการพัฒนางานบริหารวิชาการ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อ นักเรียน ครู ผู้บริหาร สถานศึกษา เพื่อให้มีแนวทางในการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

สมมติฐานการวิจัย

สภาพการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 84 คน ครู จำนวน 1,539 คน ซึ่งปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร รวมทั้งสิ้น 1,623 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 17 คน ครู จำนวน 296 คน ซึ่งปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร รวมทั้งสิ้น 313 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครืจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 609-610) และกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Multiple Choice) โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา อายุ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือกตอบ (Multiple Response) ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

การหาคุณภาพ

การหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการใน
ความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
2. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข
3. นำร่างแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน
เพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาดัชนีความสอดคล้องระหว่าง
ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มี
ค่า IOC $\geq .50$ ขึ้นไป ซึ่งได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้
(Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กำแพงเพชร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลไป
วิเคราะห์เพื่อตรวจสอบหาความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha
Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.971
5. นำแบบสอบถามที่ทำการแก้ไขปรับปรุงแล้วขอรับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่
ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวนำเสนอให้กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งและรับแบบสอบถาม
กลับคืนด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 313 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์และนำไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติ
การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจง
ความถี่ (f) และร้อยละ (%)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) โดยเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 121)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (f) ร้อยละ (%) และจัดลำดับ

4. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้การหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)

**ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่
ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
ผู้ให้ข้อมูล**

ในการศึกษครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ จำนวน 17 คน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลดังนี้

1. เป็นผู้บริหารการศึกษาหรือศึกษานิเทศก์ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ จำนวน 5 คน
 2. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ และมีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 7 คน
 3. เป็นหัวหน้างานบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการดำเนินงานวิชาการในความปรกติใหม่ จำนวน 5 คน
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำผลจากการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดให้ครอบคลุมเนื้อหา

การหาคุณภาพ

การหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อวางกรอบในการสัมภาษณ์

2. ร่างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยนำข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 กำหนดเป็นกรอบในการสร้างข้อคำถามโดยนำสภาพที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) การปฏิบัติในระดับต่ำที่สุด และนำปัญหาที่มีค่าร้อยละ (%) มากที่สุด มากำหนดเป็นกรอบในการทำแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากำแพงเพชร

3. นำร่างแบบสัมภาษณ์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง และจัดพิมพ์เครื่องมือให้สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้เกี่ยวข้อง 17 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ พิจารณานุญาตให้สัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยนัดหมายผู้ที่ให้สัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองและได้บันทึกข้อมูลไว้ในแบบสัมภาษณ์

3. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ได้จำนวน 17 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล
ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แยกแจงความถี่และจัดลำดับ แล้วนำเสนอผลในรูปตาราง เพื่อรวบรวมเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยภาพรวมมีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมาก และปัญหาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ นักเรียนไม่มีความพร้อมในสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ในการเรียนรู้

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ แยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ด้านการวัดผล ประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 17 ท่าน ดังนี้ โรงเรียนควรมีการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ปรับรูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้ให้อัดต่อการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ สามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และง่ายต่อการค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต โรงเรียนควรปรับหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น โดยให้เป็นรูปแบบของการเรียนในสังคมยุคดิจิทัล ใช้สื่อออนไลน์ สามารถนำไปใช้กับการจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า

1.1 ผลจากการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ โดยภาพรวมมีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์ความปรกติใหม่ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างรวดเร็ว ทำให้ทั้งครูและนักเรียนปรับตัวไม่ทัน อีกทั้งบริบทของโรงเรียนในแต่ละพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ จึงทำให้การดำเนินงานปฏิบัติได้อย่างไม่เต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นัฏฐา ชัยนอก (2560, หน้า 115) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 พบว่าปัญหาทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในอันดับปานกลาง ซึ่งอันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และอันดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่

1.2 ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ข้อที่มีการปัญหามากที่สุด ได้แก่ นักเรียนไม่มีความพร้อมในสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ในการเรียนรู้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า

นักเรียนบางคนอาจไม่มีความพร้อมในเรื่องของทุนทรัพย์ ผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนสื่อเทคโนโลยีได้มากเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โชษิตา ศิริมัน (2564, หน้า 96) กล่าวใน ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ Covid-19 เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทด้านการเรียนรู้หรือทำให้ความเหลื่อมล้ำยิ่งแย่กว่าเดิม กระทรวงศึกษาธิการ มีความตระหนักถึงสถานการณ์ดังกล่าว ระบุว่าสถานการณ์แวดล้อมจะเลวร้าย และรุนแรงแค่ไหน การเรียนรู้ที่เข้าถึงและมีคุณภาพสำหรับเด็กไทยทุกคนเป็นเป้าหมายสูงสุด ตามแนวคิด “การเรียนรู้นำการศึกษา โรงเรียนอาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” (ประเสริฐ บุญเรือง, 2563)

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า กระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดนโยบายให้ สถานศึกษาปฏิบัติภารกิจ บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ภายในกรอบ โครงสร้าง และ อำนาจหน้าที่การบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการเดียวกัน กล่าวคือ กระทรวงศึกษาธิการได้แบ่งงานตามขอบข่าย และภารกิจการบริหาร และการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมพ์ พ่ออามาตย์ (2560, หน้า 153) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาใน อำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ได้แก่ โรงเรียนควรมีการจัดเนื้อหาสาระ การเรียนรู้ ปรับรูปแบบ และกิจกรรมการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ สามารถค้นคว้า หาความรู้ได้ด้วยตนเอง และง่ายต่อการค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์ความปรกติใหม่ ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบให้เข้ากับ ความเปลี่ยนแปลง เน้นให้นักเรียนใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น ครูควรมีหน้าที่เป็นโค้ช คอยให้คำชี้แนะหรือคำแนะนำให้กับนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาหา ความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระพรหมพิริยะ ถาวโร (2564, หน้า 154) ได้ศึกษาครูมืออาชีพกับการศึกษาไทยยุคสังคม New normal Professional teachers and Thai education in the New Normal era การศึกษายุคใหม่ที่ทำให้โลกและผู้คนต้องปรับตัวรับความ

เป็นจริงและชีวิตใหม่วิถีใหม่ หรือนิวนอร์มอล ครูควรใช้ความตระหนักรู้ที่เกิดขึ้น จากสถานการณ์นี้ มาออกแบบอนาคตของการศึกษาไทยเพราะการสอนที่เป็นหน้าที่หลักของครูต้องมีบทบาทที่ต้องเปลี่ยนแปลงไปครูไม่ได้มีหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียวเท่านั้นครูมืออาชีพจึงต้องเน้นการสอนให้มีคุณภาพ เพราะว่า คุณภาพการสอนของครูย่อมส่งผลดีต่อนักเรียน และเยาวชนของชาติ การประเมินคุณภาพของครูจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องประเมินจากตัวเด็กและเยาวชนของชาติ ดังคำกล่าวที่ว่า “คุณภาพของเด็ก” สะท้อน “คุณภาพของครู”

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้

1. นำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาด้านนโยบาย คือ เน้นคุณธรรมและงานวิชาการ โดยยึดแนวทางการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญของการบริหารโรงเรียนตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา มีการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองโดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม พัฒนาวิสัยทัศน์ และพัฒนาระเบียบและวิธีการปฏิบัติงานให้ชัดเจนครอบคลุมภารกิจ เดินตามกรอบและสนับสนุนนโยบายของทางราชการต้นสังกัด และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น

2. นำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาองค์กร คือ สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคน รวมไปถึงผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ในการมีบทบาทในการดำเนินงานวิชาการหรือกิจกรรมต่างๆ ภายในองค์กร มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและถูกต้องตรวจสอบได้ ปรับปรุง สื่อ อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ให้มีสภาพพร้อมใช้งาน และเพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน เพื่อเกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด

3. นำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาบุคลากร ดังนี้

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชรนี้ไปวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไขอย่างต่อเนื่องโดยได้รับความร่วมมือจากทุกส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา สร้างความตระหนักให้กับบุคลากรและนักเรียนเพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่

3.2 ครู ควรนำแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ ของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้และให้ความสำคัญไปที่คุณภาพผู้เรียนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุด และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในโครงการให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

3.3 ผู้เรียน ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน เห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น พัฒนาความคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ มุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ เข้าใจตนเองและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่ให้มีประสิทธิภาพ
2. ควรศึกษาวิจัยการบริหารงานวิชาการในความปรกติใหม่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานเชิงคุณภาพ เพื่อความสมบูรณ์ของผลงานวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- โชษิตา ศิริมัน. (2564). ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. วารสารสู่ชีวิตใหม่ ด้านงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ, 12(8), 407-416.
- นัฐวุฒิ ชัยนอก. (2560). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). หลักการวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวิริยาสาน.
- ประเสริฐ บุญเรือง. (2563). แนวทางการบริหารการจัดการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. [Online]. Available: <http://www.spm7.go.th>. [2565, มีนาคม 23].
- พระพรหมพิริยะ ถาวโร (มาลัยรักษ์). (2564). ครุมีอาชีพกับการศึกษาไทยยุคสังคม New normal. ลำพูน: รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 7 “วิถีพุทธ วิถีชุมชน รากฐานชีวิตต้นเชิงสังคมล้านนาในสังคมวิถีใหม่” มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิมพ์พร พ่ออามาตย์. (2560). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สุวิมล มธุรส. (2564, พฤษภาคม-มิถุนายน). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19. วารสารรัชต์ภาคย์, 15(40), 33-34.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 609-610.